

УДК 330.8

Лайкова К.М.

асист. НУ «Запорізька політехніка»

## **ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «МІСТО» З ЕКОНОМІЧНОЇ ТОЧКИ ЗОРУ**

На сьогоднішній день значна кількість науковців різних галузей займались дослідженням даної категорії. Щодо визначення поняття «місто» існують різні точки зору та його класифікації. Тому, до сьогодні, в науковій літературі, немає єдиного загальноприйнятого визначення дефініції «місто». В залежності від напрямку науки, кожен з вчених підходив до трактування даного поняття зі своєї точки зору.

Необхідно також звернути увагу, що у різні епохи під поняттям «місто» розуміли явища з неоднаковими ознаками та різними за змістом.

Серед вчених, які досліджували та вивчали категорію «місто», саме з економічної точки зору були: Линч К. який у своїй роботі «Образ города» дав власне визначення міста і проаналізував види і типи міст, Семенов В.Т. вивчав питання мегаполісів і розвиток міст, Сіройч З.С. досліджував питання розвитку міських агломерацій через призму демографічних та соціально--економічних проблем тощо.

В сучасних реаліях, коли міста розвиваються дуже динамічно, важливим етапом є - визначення сутності поняття «місто» та виокремити його роль в соціально-економічному просторі. Якщо брати загальне визначення поняття «місто», то це - населений пункт, значний за розмірами, чисельністю та щільністю населення, яке зайняте переважно в неаграрних сферах діяльності. В свою чергу в «Економічній енциклопедії» місто трактується як зосередження різних сфер, галузей і видів діяльності.

З точки зору «економічної теорії» Перру Ф., Фрідман Дж., Будвіль Же.Р. трактують поняття «місто» і розглядають його як систему, яка сконцентровує всі функції виробництва (розподіл, обмін і споживання товарів та послуг, а тому дохід можна було забезпечити за рахунок експорту). На противагу зарубіжним вченим Перру Ф., Фрідман Дж., Будвіль Же.Р., Озерев Г.Н. та Покшишевський В.В. дають інше визначення поняття «місто», а саме – це великий населений пункт, виконуючий промислові, організаційно-господарські, управлінські, культурні, транспортні та інші (але несільськогосподарські) функції; відповідно більша частина населення якого зайнята не в сільському господарстві.

Але на мою думку, трактування категорії «місто» з точки зору того, що більша частина населення зайнята не в сільському господарстві, робить поняття обмеженим. Тому що, неаграрна ознака міських жителів відображає саме специфіку ресурсного потенціалу, а не суть поняття «місто».

Актуальним і донині є визначення поняття «місто», яке було надане Ф. Ратцелом наприкінці XIX ст., тому що являє собою, своєрідну точку відліку щодо розмежування понять «місто» та інших типів населених пунктів. На його думку місто – довготривале скупчення людей та їх помешкань, які займають значну площу та знаходяться у центрі великих комунікацій. Основними пунктами визначення міста, науковець називає: спеціальні види діяльності, скупчення помешкань, та чисельності населення. Тобто, він звертає увагу на значну територію, на якій проживає велика кількість населення і на площу, яку займає саме місто.

Для того, щоб зрозуміти категорію міста, необхідно провести комплексний системний аналіз, що дозволить охарактеризувати його у всій сукупності взаємозв'язків з іншими складовими суспільства, а також трактувати місто як живий організм, що має законодавчо визначений статус і являє собою складну територіально-економічну систему, яка характеризується особливостями поведінки, трудовими навичками і стилем життя його мешканців.

Таким, чином якщо звернути увагу на кількість та різноманітність трактувань даної дефініції у науковій літературі, то можна стверджувати, що у різні епохи та в різних частинах світу під поняттям «місто» мали на увазі явище, яке відрізнялося за ознаками та за змістом одне від одного. Тому дане поняття потребує досконалого вивчення та визначення з точки зору економіки.